

„Umorzenie postępowania egzekucyjnego – co oznacza, czy zawsze uwalnia dłużnika od zobowiązań?”

Gdy wierzyciel otrzyma korzystny dla siebie wyrok, w którym zasądzone są na jego rzecz kwoty pieniężne i wyrokowi temu nadana zostanie klauzula wykonalności to dysponuje dokumentem który nazywa się „tytułem prawnym”. Posiadanie takiego tytułu prawnego upoważnia wierzyciela do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Czyn rozpoczyna się postępowanie egzekucyjne?

Komornik który prowadzi egzekucję niezwłocznie wysyła na adres dłużnika zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego i dokonuje zajęć przewidzianych przepisami prawa - wynagrodzenia, innych świadczeń i wierzytelności, czy środków zgromadzonych na rachunku bankowym, wysyła zapytania do instytucji – ZUS, KRUS, urząd skarbowy, baza ksiąg wieczystych itp.

O wszelkich dokonywanych czynnościach informuje dłużnika i wierzyciela. W przypadku gdy egzekucja skierowana zostaje do ruchomości oraz nieruchomości (należy podać dokładne położenie nieruchomości, numer księgi wieczystej jeśli jest się w jej posiadaniu) to zostają one zajęte i sprzedane na licytacji publicznej, a środki uzyskane ze sprzedaży przekazane wierzycielowi.

Jeśli wierzyciel nie posiada informacji o miejscu pobytu dłużnika, czy stanie majątku dłużnika to komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków, stanu majątkowego oraz miejsca zamieszkania dłużnika. Jeżeli pomimo wykorzystania wszystkich instrumentów przysługujących komornikowi nie zostanie ustalony majątek dłużnika, komornik składa wniosek do sądu o nakazanie dłużnikowi wyjawienie majątku.

Niestety nie wszystkie podejmowane czynności są skuteczne przeprowadzone przez komornika na wniosek wierzyciela czynności okażą się bezskuteczne i nie dojdzie do wyegzekwowania całości należności i komornik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego

Komornik umorzy postępowania (w całości lub części) na wniosek:

- jeżeli tego zażąda wierzyciel; jednakże w sprawach, w których egzekucję wszczęto z urzędu lub na żądanie uprawnionego organu,

wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania wymaga zgody sądu lub uprawnionego organu, który zażądał wszczęcia egzekucji;

- jeżeli prawomocnym orzeczeniem tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności albo orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub utraciło moc;
- jeżeli egzekucję skierowano przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji, albo jeżeli prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego;
- jeżeli wierzyciel jest w posiadaniu zastawu zabezpieczającego pełne zaspokojenie egzekwowanego roszczenia, chyba że egzekucja skierowana jest do przedmiotu zastawu.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego z urzędu:

- jeśli okaże się, że egzekucja nie należy do organów sądowych (a np. organów egzekucji administracyjnej),
- jeśli wierzyciel lub dłużnik nie ma zdolności sądowej albo gdy egzekucja ze względu na jej przedmiot lub na osobę dłużnika jest niedopuszczalna;
- jeśli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych;
- jeżeli wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszzonego postępowania.

Postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy prawa, gdy uprawomocni się postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

W przypadku umorzenie egzekucji komornik wydaje stosowne postanowienie, wskazujące podstawę prawną umorzenia. Komornik ustala ponadto wysokość kosztów egzekucji i obciążą nimi dłużnika lub, jeśli wszczęcie egzekucji było niecelowe – wierzyciela. Tytuł wykonawczy wraz z adnotacją o wyniku postępowania (np. informacją o wyegzekwowanej kwocie) zwraca się wówczas wierzycielowi.

Czy zakończenie postępowania egzekucyjnego równoznaczne jest z umorzeniem długu?

Zależy to bowiem od sposobu i przyczyny zakończenia postępowania egzekucyjnego. Umorzenie egzekucji nie jest równoznaczne z umorzeniem długu, a zatem **dług nadal istnieje**. Oznacza ono jedynie zamknięcie tymczasowe postępowania przez komornika.

Skutkiem umorzenia postępowania egzekucyjnego jest:

- wstrzymanie dalszych czynności komorniczych,
- uchylenie dotychczas dokonanych czynności egzekucyjnych

-zwrócenie wierzycielowi tytułu wykonawczego.

Czy można wszcząć kolejne postępowanie egzekucyjne dotyczące tego samego wyroku?

Wszystko zależy od sposobu zakończenia postępowania egzekucyjnego. Nie zawsze bowiem postępowanie egzekucyjne zostaje zakończone w związku z wyegzekwowaniem wszystkich środków objętych tytułem wykonawczym. Niekiedy postępowanie tak jak to było wspomniane zostaje umorzone wobec jego bezskuteczności, czyli niemożności wyegzekwowania wobec braku majątku dłużnika, lub braku możliwości jego zajęcia (np. dłużnik otrzymuje jedynie minimalne wynagrodzenie za pracę a dług jest niealimentacyjny). Umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec jego bezskuteczności nie jest równoznaczne z anulowaniem zadłużenia!

Po wydaniu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w każdym czasie wierzyciel może złożyć ponowny wniosek o wszczęcie egzekucji – jeśli oczywiście posiada tytuł wykonawczy. Można to zrobić już po kilku dniach od umorzenia lub nawet po kilku latach (należy jednak mieć na uwadze terminy przedawnienia).

Bieg przedawnienia przerywa się:

- przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- przez wszczęcie mediacji.

Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z art. 125 k.c. - Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat – oznacza to że w stosunku do roszczeń odsetkowych termin przedawnienia wynosi 3 lata.

Co oznacza zawarcie ugody z wierzycielem celem polubownego dokonania zapłaty ?

Gdy otrzymujemy wezwanie do zapłaty ze strony wierzyciela, lub zawiadomienie o wszczęciu egzekucji ze strony komornika, a nie stać nas na dokonanie spłaty w całości zobowiązania, warto przemyśleć aspekt ugody pozasądowej z wierzycielem. Ugoda taka zazwyczaj jest korzystna zarówno dla wierzyciela (który zyskuje uznanie długu), jak i dla dłużnika (który ma możliwość wynegocjować dobre warunki spłaty i nie powiększać zadłużenia o koszty prowadzenia postępowania egzekucyjnego). Ugoda może umożliwić rozłożenie zadłużenia dłużnika na odpowiednie raty, które umożliwią dłużnikowi realną spłatę zadłużenia bez dodatkowych kosztów. Ugoda ta nie może być zawarta poprzez przymuszenie do tej czynności dłużnika, lecz musi być podjęta dobrowolnie i na zgodny wniosek stron sprawy.

Jaka powinna być forma ugody?

Przepisy prawa nie określają szczególnej formy dla ugody. Nie mniej jednak zalecane jest w celach dowodowych zawarcie ugody na piśmie, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej dla stron. W ugodzie należy wskazać dokładne dane zarówno co do osoby wierzyciela, jak i dłużnika. W sytuacjach dotyczących np. nieruchomości istnieje również możliwość zawarcia ugody przed notariuszem lub w sądzie. Ugoda pozasądowa nie jest tytułem egzekucyjnym, lecz może prowadzić do uzyskania przez wierzyciela tytułu wykonawczego w toku wytoczonego postępowania przed sądem.

Należy również pamiętać, że zawarcie ugody z wierzycielem przerwywa bieg terminu przedawnienia, bowiem ugoda stanowi uznanie długu.

W przypadku problemów prawnych, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie <https://np.ms.gov.pl> znajduje się prosta wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne w Polsce punkty tej pomocy.